

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 136/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/140/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne žiada prikázať Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co/95/2022 konal bez zbytočných prietáhov a navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadostučinenie 10 000 eur od najvyššieho súdu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) 9. mája 2013 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy voči žalovanej Slovenskej republike v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“). Sťažovateľov nárok pozostával z náhrady nemajetkovej ujmy 1 955 000 eur za trestné stíhanie, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, a náhrady škody 45 000 eur za väzbu v trvaní od 13. septembra 1999 do 9. decembra 1999 (88 dní).

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 26C/201/2015 z 12. decembra 2016 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy 1 955 000 eur (výrok I), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II) a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania (výrok III). Krajský súd na odvolanie oboch strán sporu rozsudkom sp. zn. 11Co/126/2017 z 21. novembra 2018 rozsudok okresného súdu vo výroku II zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť nahradiť sťažovateľovi 5 000 eur, výroky I a III zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaná podala dovolanie (spis bol najvyššiemu súdu predložený 6. septembra 2019, pozn.), ktoré najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5Cdo/140/2019 z 24. februára 2022 zamietol.

5. Okresný súd uskutočnil 21. júna 2022 pojednávanie o nárokoch sťažovateľa v rozsahu vrátenia, ktoré odročil na 19. júl 2022 na účel vyhlásenia rozsudku. Rozsudkom z 19. júla 2022 rozhodol okresný súd o zamietnutí zvyšnej časti žaloby. Aj proti predmetnému rozsudku sťažovateľ podal odvolanie.

6. Ústavný súd dopytom na krajskom súde zistil, že spis bol krajskému súdu postúpený 2. novembra 2022, konanie je vedené pod sp. zn. 11Co/95/2022 a vo veci dosiaľ nebolo rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, v ktorej na jednom mieste tvrdí, že o dovolaní nebolo rozhodnuté, spis je na najvyššom súde dva roky a štyri mesiace a dovolací súd nevykonal žiadny úkon smerujúci k ukončeniu veci, ale na inom mieste ústavnej sťažnosti spomína rozhodnutie najvyššieho súdu o zamietnutí dovolania. Zároveň uvádza, že o jeho odvolaní nebolo rozhodnuté ani po jeden a pol roku od jeho podania, a poznamenáva, že postup súdov v jeho veci je od 19. júla 2022 poznačený nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou. Vzhľadom na celkovú dĺžku konania a zjavne neefektívnu činnosť najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa potrebné „zhodnotiť celé konanie ako neefektívne“, a preto je podľa neho na mieste priznať mu finančné zadosťučinenie od najvyššieho súdu.

8. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti (časť II) namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. dohovoru, ku ktorému došlo „nesprávnym procesným postupom“ Okresného súdu Bratislava I. V časti III ústavnej sťažnosti sa domáha „uplatnenia svojich základných práv, ktoré boli rozhodnutiami porušovateľov práva porušené“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti, značne vnútorne nesúrodej a rozporuplnej, je tvrdenie sťažovateľa, že postupom najvyššieho súdu, ktorý označuje za porušovateľa svojich práv, došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu jeho v bode 1 označených práv. Zároveň ale spomína priesťahy v dovolacom konaní, ktoré pred krajským súdom (ku dňu podania ústavnej sťažnosti, pozn.) trvá rok a štyri mesiace, pričom ale vyslovenie porušenia práv jeho postupom nenavrhuje.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Sťažovateľ už pred ústavným súdom namietal prietahy v napadnutom dovolacom konaní, a to skoršou ústavnou sťažnosťou doručenu 2. februára 2022, o ktorej bolo rozhodnuté nálezom č. k. III. ÚS 130/2022-20 z 12. apríla 2022, právoplatným 4. mája 2022, v ktorom ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/140/2019 a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovetl.

12. Z § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. Prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O takú prekážku by nešlo, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

13. Pokiaľ sťažovateľ aktuálne prejednávanou ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 6. marca 2024 (teda po 4. máji 2022, keď nadobudol právoplatnosť nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 130/2022-20 z 12. apríla 2022) opakovane namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/140/2019, prejednaníu ústavnej sťažnosti bráni prekážka *rei iudicatae*. Predmetnú prekážku založil predošlý právoplatný nález ústavného súdu vo veci sťažovateľa sp. zn. III. ÚS 130/2022, keďže ním ústavný súd rozhodol o sťažovateľom namietanom porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/140/2019.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch, ústavná sťažnosť sťažovateľa je v rozsahu namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/140/2019 neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

15. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je potrebné uviesť, že v podanej ústavnej sťažnosti úplne absentuje relevantná ústavnoprávna argumentácia, ktorá by odôvodňovala sťažovateľom tvrdené porušenie označeného práva.

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 124/08, III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 225/2016, III. ÚS 313/2016, I. ÚS 291/2017, III. ÚS 570/2017, IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020).

17. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nijako neodôvodňuje porušenie označeného práva a neuvádza žiadne právne argumenty, aby jeho ústavná sťažnosť spĺňala náležitosti kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám, je potrebné na tomto základe ústavnú sťažnosť v časti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

18. A napokon, pokiaľ sa sťažovateľ v 2. bode petitu ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia príkazu, aby krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 11Co/95/2022 konal bez zbytočných prietáhov, ale zároveň neoznačil krajský súd ako porušovateľa svojich práv (nenavrhol vysloviť, že postupom krajského súdu bolo zasiahnuté do jeho ústavou alebo medzinárodným dohovorom garantovaných práv), nie je možné o tomto návrhu rozhodnúť, keďže to vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku už pri jej predbežnom prerokovaní stratilo opodstatnenie. Tento záver sa rovnako týka aj návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia [*a contrario* § 133 ods. 3 písm. a) a e) zákona o ústavnom súde].

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že aj v prípade odstránenia spomínaných rozporov, predovšetkým v petite ústavnej sťažnosti, by ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v časti prípadného namietania porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže dĺžka konania pred krajským súdom je ešte v ústavnoprávnom rámci.

20. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 340/2013, III. ÚS 566/2014, IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Libor Duľa
predseda senátu